

attenderis, o mulier pulchra, speculum quod te falso nitore non fallit; nisi cognoveris quia de te dictum est: « Super omnem terram gloria tua¹: » quia de te dictum est: « Dabo tibi gentes hæreditatem tuam, et possessionem tuam terminos terræ²: » et alia innumerabilia testimonia, quæ catholicam Ecclesiam commendant. Nisi ergo cognoveris, partem non habes, hæredem te non potes facere. Ergo exi tu in vestigiis gregum, non in societate gregis: et pasce hædos tuos, non quomodo Petro dictum est: « Oves meas. » Petro dicitur: « Oves meas; » schismaticis dicitur, hædos tuos. Hic « Oves, » ibi hædos: hic « Meas, » ibi tuos. Recolite dexteram et sinistram iudicis nostri: recolite ubi stabunt hædi, et ubi oves³: et apparebit vobis ubi dextera, ubi sinistra, candida et nigra, luminosa et tenebrosa, pulchra et deformis, acceptura regnum et inventura supplicium sempiternum.

SERMO CXLVII¹.

De eisdem verbis Evangelii Joan. XXI. *Simon Joannis, diligis me plus his? etc.*

I. APOSTOLUM Petrum primum omnium Apostolorum meministis in Domini passione fuisse turbatum. A se turbatum, sed a Christo innovatum. Fuit enim prius audax præsumptor, et postea factus est timidus negator. Promiserat se pro Domino moriturum, cum prius pro illo esset Dominus moriturus. Quando ergo dicebat: « Tecum

¹ Psal. LVI, 12. — ² Id. II, 8. — ³ Matth. XXV, 33. — ⁴ Alias XXIV, de Sanctis.

» ero usque ad mortem, » et « Animam meam pro te ponam; » respondit ei Dominus: « Animam tuam pro me ponas? Amen dico tibi, prius quam gallus cantet, ter me negabis¹. » Ventum est ad horam: et quia Deus erat Christus, homo autem Petrus, impleta est Scriptura: « Ego dixi in pavore meo: Omnis homo mendax². » Dicit autem Apostolus: « Quoniam Deus verax, omnis autem homo mendax³. » Verax Christus, mendax Petrus.

II. Modo quid? Interrogat eum Dominus, sicut audistis cum Evangelium legeretur, et dicit ei: « Simon Joannis, diligis me plus his? » Respondit ille, et dixit: « Etiam, Domine, tu scis quia amo te. » Et iterum Dominus hoc interrogavit, et tertio hoc interrogavit. Et respondenti dilectionem, commendavit gregem. Per singula enim dicebat Dominus Jesus Petro dicenti: « Amo te: » Pasce agnos meos, pasce oviculas meas⁴. » In uno Petro figurabatur unitas omnium pastorum, sed bonorum, qui sciant oves Christi pascere Christo, non sibi. Numquid modo Petrus mendax erat, aut amare se Dominum mendaciter respondebat? Veraciter hoc respondebat: hoc enim respondebat, quod in corde suo videbat. Quando autem dixerat: « Animam meam pro te ponam, » de futuris voluit præsumere viribus. Omnis autem homo qualis sit tunc cum loquitur, forte scit; qualis crastino futurus sit, quis scit? Revocabat ergo oculos suos ad cor suum Petrus, quando interrogabatur a Domino, et fidens respondebat quod ibi videbat: « Etiam, Domine, tu scis » quia amo te. » Quod tibi dico, tu scis: quod hic video in corde meo, vides et tu. Non ausus est tamen dicere quod Dominus interrogaverat. Non enim simpliciter Dominus dixerat: « Diligis me? » sed addiderat: « Plus his di-

¹ Matth. XXVI, 35, et Joan. XIII, 37, 38. — ² Psal. CXV, 11. — ³ Rom. III, 4. — ⁴ Joan. XXI, 15, 16.

» ligis me? » id est: Plus me diligis quam isti? De aliis Discipulis dicebat: ille non potuit dicere nisi: « Amo te: » non ausus est dicere, plus his. Noluit iterum esse mendax. Suffecerat ei testimonium perhibere cordi suo: non debuit esse iudex cordis alieni.

III. Verax ergo Petrus, an verax in Petro Christus? Quando autem voluit Dominus Jesus Christus, deseruit Petrum, et inventus est homo Petrus: quando autem placuit Domino Jesu Christo, implevit Petrum, et inventus est Petrus verax. Veracem Petrum petra fecerat: « Petra enim erat Christus¹. » Et quid ei nuntiavit, quando tertio respondit amare se Christum, et tertio Dominus Petro suas oviculas commendavit? Prænuntiavit ei passionem suam. « Cum esses, inquit, junior, cingebas » te, et ibas quo volebas: cum autem senueris, extends » manus tuas, et alter te cinget, et feret quo tu non vis². » Evangelista nobis exposuit quid dixerit Christus. « Hoc » autem dicebat, inquit, significans qua morte clarificaturus esset Deum: » id est, quia pro Christo fuerat crucifigendus: hoc est enim: « Extendes manus tuas: » Ubi est ille negator? Deinde post hæc ait Dominus Christus: « Sequere me³. » Non sic quomodo prius, quando vocavit Discipulos. Nam et tunc dixit: « Sequere me: » sed tunc ad doctrinam, modo ad coronam. Numquid non quando negavit Christum, occidi timuit? Hoc timuit pati, quod passus est Christus. Sed jam timere non debuit. Videbat enim in carne viventem, quem viderat in ligno pendentem. Resurgendo Christus abstulit mortis timorem: et quoniam abstulerat mortis timorem, merito interrogabat Petri amorem. Ter negaverat timor, ter confessus est amor. Trinitas negationis, desertio veritatis: trinitas confessionis, testimonium dilectionis.

¹ 1 Cor. x, 4. — ² Joan. xxi, 18. — ³ Ibid. 19.

SERMO CXLVIII¹.

De verbis Actuum Apost. v. *Nonne manens tibi manebat, etc.*, die Dominico octavarum Paschæ dictus ad sanctos Martyres viginti.

I. Cum lectio legeretur de libro qui inscribitur Actus Apostolorum, animadvertistis quid contigerit eis, qui cum villam vendidissent, subtraxerunt de pretio villæ, et ante pedes Apostolorum, quasi totum pretium, posuerunt. Continuo correpti expiraverunt ambo, vir et uxor ejus. Nonnullis videtur nimis severa ista fuisse correptio, ut propter pecuniam de re sua subtractam, homines morerentur. Non hoc Spiritus sanctus avaritia fecit, sed Spiritus sanctus mendacium sic punivit. Nam verba audistis beatissimi Petri, dicentis: « Nonne manens tibi manebat, et » venditum in tua erat potestate²? » Si nolles vendere, quis te cogeret? Si velles offerre dimidium, quis exigeret totum? Si enim dimidium offerendum erat, dimidium dicendum erat. Pro toto dimidium, hoc est puniendum mendacium. Non tamen videatur, fratres, severa correptio, mors temporalis. Atque utinam huc usque vindicta processerit. Quid enim magnum mortalibus contigit quancumque morituris? Sed per illorum temporalem pœnam Deus sciri voluit disciplinam. Credendum est autem quod post hanc vitam eis pepercerit Deus: magna est enim ejus misericordia. De mortibus autem quæ contingunt ex vindicta, ait quodam loco apostolus Paulus, corripiens eos

¹ Alias de Diversis x. — ² Act. v, 4.

qui male tractabant corpus et sanguinem Christi, et dicens: «Propterea in vobis multi infirmi et ægri, et dormiunt sufficientes¹:» id est, quantum sufficit ad disciplinam imponendam. Multi in vobis dormiunt, hoc est, moriuntur. Flagello enim Domini corripiebantur: ægrotabant, et moriebantur. Et subiecit post hæc verba, et ait: «Si enim nos ipsos judicemus, a Domino non judicemur. Cum judicamur autem a Domino corripimur, ne cum mundo damnemur².» Quid si ergo huic viro et uxori ejus tale aliquid contigit? Correpti sunt mortis flagello, ne supplicio punirentur æterno.

II. Hoc tantum attendat Charitas Vestra, quia si Deo displicuit detrahere de pecunia quam voverant Deo, et utique illa pecunia usibus hominum fuerat necessaria: quomodo irascitur Deus, quando vovetur castitas, et non exhibetur; quando vovetur virginitas, et non exhibetur? Vovetur enim ad usus Dei, et non ad usus hominum. Quid est quod dixi, ad usus Dei? Quia de sanctis Deus facit sibi domum, facit sibi templum, in quo habitare dignetur: et utique sanctum vult permanere templum suum. Potest ergo virgini sanctimoniali nubenti dici, quod ait Petrus de pecunia: Virginitas tua numquid non manens tibi manebat, et antequam eam voveres, in tua fuerat potestate? Quæcumque autem hoc fecerint, voverint talia, et non reddiderint, non se putent temporalibus mortibus corripri, sed æterno igne damnari.

¹ 1 Cor. xi, 30. — ² Ibid. 31, 32.

SERMO CXLIX¹.

In quo quæstiones propositæ ex Actibus Apostolorum cap. x, et ex Evangelio solvuntur, seu de quatuor quæstionibus: Prima de visione Petri; Secunda de verbis Evangelii: *Luceat lumen vestrum coram hominibus, ut videant bona facta vestra*, etc. Et paulo post: *Cavete facere justitiam vestram coram hominibus, ut videamini ab eis*, etc. Tertia de verbis Evangelii: *Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua*. Quarta: *De dilectione inimici*.

I. ANTE diem Dominicum superiorem, memini me propositarum de Scripturis quarundam quæstionum factum esse debitorem Sanctitati Vestræ. Est autem, quantum Dominus dare dignatur, solvendi tempus, ne diutius debeamus, nisi solam charitatem, quæ semper redditur, et semper debetur. De visione Petri dixeramus quaerendum esse, quid sibi velit «Vas illud, tanquam linteum» submissum de coelo quatuor lineis, in quo erant omnia» quadrupedia terræ, et serpentina, et volatilia coeli:» et quod dictum est Petro voce divina: «Occide et manduca²:» et quod ter factum est et assumptum.

II. Adversus eos quidem qui voracitatem a Domino Deo imperatam Petro arbitrantur, facile est disputare. Primo, quia etiamsi ad litteram velimus accipere quod dictum est: «Occide, et manduca:» non occidere et

¹ Alias de Diversis xxiv. — ² Act. x, 11.